

## Konjunkturstatistik, löner för landsting 2007

AM0109

*I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.*

### Innehållsförteckning

<b>Innehållsförteckning</b>	<b>1</b>
<b>A Administrativa och legala uppgifter</b>	<b>2</b>
A.1 Ämnesområde.....	2
A.2 Statistikområde.....	2
A.3 SOS-klassificering.....	2
A.4 Statistikansvarig.....	2
A.5 Statistikproducent.....	3
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter .....	3
A.8 Gallringsföreskrifter .....	3
A.9 EU-reglering .....	3
A.10 Syfte och historik.....	3
A.11 Statistik användning.....	3
A.12 Uppläggning och genomförande.....	3
A.13 Internationell rapportering .....	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
<b>B Kvalitetsdeklaration</b>	<b>4</b>
B.0 Inledning .....	4
B.1 Innehåll .....	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	7
1.1.4 Redovisningsgrupper	7
1.1.5 Referenstider	7
1.2. Fullständighet	7
B.2 Tillförlitlighet.....	8
2.1 Tillförlitlighet totalt	8
2.2 Osäkerhetskällor	8
2.2.1 Urval	8
2.2.2 Ramtäckning	8
2.2.3 Mätning	8

2.2.4	Svarsbortfall	8
2.2.5	Bearbetning	8
2.2.6	Modellantaganden	9
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	9
<b>B.3</b>	<b>Aktualitet</b> .....	<b>9</b>
3.1	Frekvens	9
3.2	Framställningstid	9
3.3	Punktlighet	9
<b>B.4</b>	<b>Jämförbarhet och sam användbarhet</b> .....	<b>9</b>
4.1	Jämförbarhet över tiden	9
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	10
<b>B.5</b>	<b>Tillgänglighet och förståelighet</b> .....	<b>10</b>
5.1	Spridningsformer	10
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10
<b>Bilaga</b>		<b>10</b>

## **A Administrativa och legala uppgifter**

### **A.1 Ämnesområde**

*Ämnesområde:* Arbetsmarknad

### **A.2 Statistikområde**

*Statistikområde:* Löner och arbetskostnader

### **A.3 SOS-klassificering**

*Tillhör (SOS)* Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik  Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se [http://www.scb.se/templates/Standard\\_55322.asp](http://www.scb.se/templates/Standard_55322.asp)

### **A.4 Statisticiansvarig**

*Myndighet/organisation:* Medlingsinstitutet (MI)  
*Postadress:* Box 1236, 111 82 STOCKHOLM  
*Besöksadress:* Tullgränd 4  
*Kontaktperson:* Christina Eurén  
*Telefon:* 08-545 292 40/45  
*Telefax:* 08-650 68 36  
*E-post:* fornamn.efternamn@mi.se

## **A.5 Statistikproducent**

*Myndighet/organisation:* Statistiska Centralbyrån (SCB)  
*Postadress:* 701 89 Örebro  
*Besöksadress:* Klostergatan 23  
*Kontaktperson:* Linda Karbing  
*Telefon:* 019-17 66 49  
*Telefax:* 019-17 69 21  
*E-post:* fornamn.efternamn@scb.se

## **A.6 Uppgiftsskyldighet**

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och SCB-FS 2001:6.

## **A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter**

*I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).*

## **A.8 Gallringsföreskrifter**

Materialet bevaras hos SCB i två år.

## **A.9 EU-reglering**

Statistiken regleras ej av EU.

## **A.10 Syfte och historik**

Syftet med undersökningen är att månadsvis belysa utvecklingen av genomsnittlig månadslön, arbetade timmar och antal anställda inom landstingskommunal-kommunal sektor. Kortperiodisk löne- och sysselsättningsstatistik har sedan 1991 producerats av Landstingsförbundet. SCB:s produktionsansvar för denna undersökning gäller från och med 1 januari 1999. Från januari 2001 producerar SCB lönestatistiken på uppdrag av Medlingsinstitutet, som är statistikansvarig myndighet inom området.

## **A.11 Statistikanvändning**

Statistiken används främst som underlag för ekonomisk analys och konjunkturbedömningar av bl. a. Medlingsinstitutet (MI), Konjunkturinstitutet (KI) och SCB:s enhet för nationalräkenskaper.

## **A.12 Upplägning och genomförande**

Undersökningen genomförs varje månad och publiceras månatligen. Siffrorna samlas in en månad efter undersökningsmånadens slut och publicering sker efter ytterligare en månad. Då det rör sig om en totalundersökning görs inget urval. Uppgifterna från landstingen lämnas in via rapport eller blankett.

### **A.13 Internationell rapportering**

Inte aktuellt.

### **A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar**

Inga förändringar är kända eller beslutade.

## **B Kvalitetsdeklaration**

### **B.0 Inledning**

Konjunkturstatistik, löner för landsting (KLL) mäter och redovisar månatligen utvecklingen av genomsnittlig månadslön, antal arbetade timmar och antal anställda inom landstingskommunal sektor. KLL är en totalundersökning som baseras på uppgifter från landstingens lönesystem. Landstingen skickar in uppgifterna på blankett eller i form av en rapport. Resultaten från undersökningen publiceras tillsammans med uppgifter från primärkommunal sektor i ett Statistiskt Meddelande, serie AM49. SCB producerar statistiken på uppdrag av Medlingsinstitutet som är statistikansvarig myndighet på området. Statistiken används främst som underlag för ekonomisk analys och konjunkturbedömningar.

### **B.1 Innehåll**

#### **1.1 Statistiska målstorheter**

Undersökningsresultaten redovisas i form av den genomsnittliga månadslönen för månadsavlönade i landstingskommunal sektor, samt i form av antalsuppgifter för arbetade timmar och anställda. För samtliga variabler redovisas förändringen i procent gentemot värdet för motsvarande månad föregående år.

##### **1.1.1 Objekt och population**

Målpopulationen omfattar samtliga anställda, inom Sveriges 18 landsting samt regionerna Skåne och Västra Götaland, som följer kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser. Undantaget är Gotland där kommunen tagit över landstingets uppgifter och därmed enbart ingår i kommunstatistiken. Anställda i landstingsägda stiftelser och bolag ingår inte, då dessa räknas till den privata sektorn.

Uppgifterna samlas in aggregerat per landsting.

### 1.1.2 Variabler

Alla variabler samlas in uppdelade på

- månads- och timavlönade som följer kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser (AB)
- månads- och timavlönade beredskapsarbetare m.fl. som följer Beredskavsavtalet (BEA)

Månads- respektive timavlönade definieras utifrån arbetsvillkor: månadsavlönad= arbetstidsvillkor finns; timavlönad= arbetstidsvillkor saknas.

### Insamlade variabler

#### *Utbetald lönesumma*

Avser den totala utbetalda lönesumman i ett landsting. Summa lön och ersättningar, ej naturaförmåner, som arbetsgivaren skall betala arbetsgivaravgifter för. I den ingår exempelvis fast grundlön, fasta och rörliga tillägg och semesterersättning. I lönesumman ingår också eventuella retroaktiva löneutbetalningar (ofördelat). Skattepliktiga kostnadsersättningar som bilersättning och traktamenten ingår med den del som är skattepliktig.

Lön till timavlönade betalas i allmänhet ut månaden efter den månad som lönen avser. Motsvarande gäller för viss del av de löneutbetalningar som avser ersättning för obekvämt arbetstid, övertid etc. samt avdrag för frånvaro.

#### *Teoretisk lönesumma*

För månadsavlönade är den teoretiska lönesumman summan av överenskommen fast kontant lön med hänsyn tagen till sysselsättningsgrad och uppehållsfaktor. Rörliga tillägg såsom t.ex. ersättning för obekvämt arbetstid, övertid, jour och beredskap exkluderas.

För timavlönade är den teoretiska lönesumman per definition lika med den utbetalda lönesumman.

#### *Retroaktiv lönesumma*

Retroaktivt utbetald lönesumma för månadsavlönade redovisas dels på utbetalningsmånad, dels fördelad på de månader de retroaktiva utbetalningarna avser.

#### *Antal arbetade timmar*

Antal arbetade timmar avser faktiskt arbetad tid. Semester, sjukfrånvaro, vård av sjukt barn och liknande betraktas inte som arbetad tid. Övertid betraktas som arbetad tid. Även om ingen frånvaro eller övertid skulle förekomma varierar antalet timmar från månad till månad p.g.a. att antalet arbetsdagar varierar. Ingen korrigerings för kalendariska effekter görs.

För timavlönade som erhåller lön månaden efter den månad lönen avser gäller att också antal arbetade timmar redovisas med fördröjning, liksom timmar för viss del av övertid för månadsavlönade. På motsvarande sätt kan t.ex. viss del av semesterfrånvaro komma att redovisas på annan månad om inrapporteringen till aktuell månads lönekörning kommer efter viss dag.

#### *Antal årsarbetare*

För månadsavlönade beräknas antal årsarbetare utifrån överenskommen sysselsättningsgrad. Sysselsättningsgraden är den överenskomna utan hänsyn till eventuell partiell tjänstledighet p.g.a. exempelvis vård av sjukt barn, studier eller liknande. En anställd som har en överenskommen sysselsättningsgrad på 30 % och en anställd som har en överenskommen sysselsättningsgrad på 70 % utgör tillsammans en årsarbetare. Genom att utgå från överenskommen sysselsättningsgrad fås en överskattning för dem som är partiellt tjänstlediga och för dem som är frånvarande. Det ger också en underskattning av övertidsarbete.

För timanställda beräknas antal årsarbetare en viss månad som antalet timmar för vilket det utgår lön dividerat med 165.

#### *Antal anställda*

Som anställd i landsting räknas samtliga anställda som följer kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser samt Beredskapsavtalet. Tjänstlediga ingår i anställda, medan tjänster som är vilande anställningar exkluderas.

För månadsavlönade görs en uppdelning efter anställningsformerna hel- och deltidsanställd. Som *heltidsanställd* betraktas den som har en överenskommen sysselsättningsgrad =100 %, som *deltidsanställd* den som har en överenskommen sysselsättningsgrad <100 %.

Anställda som varken är hel- eller deltidsanställda är *timanställda*. I antal timanställda finns alla timavlönade med som behandlats vid lönekörningen, vilket i sig inte behöver innebära att lön för arbetad tid utbetalats. Det kan exempelvis vara en justering eller utbetalning av semesterersättning.

### **Beräknade variabler**

#### *Genomsnittlig månadslön, preliminär*

För varje landsting samlas uppgifter in om den summerade överenskomna fasta kontanta lönen för månadsanställda (teoretisk lönesumma). Summan innehåller ej rörliga tillägg såsom ersättning för obekvämt arbetstid, övertid, jour och beredskap. Uppgift samlas också in om antalet månadsanställda årsarbetare, så att exempelvis två anställda med anställningar på 50 % summerar till en årsarbetare.

Den genomsnittliga månadslönen beräknas som summan av de teoretiska lönesummorna dividerat med summan av antalet årsarbetare. Den genomsnittli-

ga lönen är således ett mått på den genomsnittliga fasta ersättningen för en arbetsinsats motsvarande heltid en månad.

#### *Genomsnittlig månadslön, preliminär plus retro*

Den preliminära genomsnittliga månadslönen kompletteras under tolv månader med retroaktiva betalningar som härrör sig till den månad som månadslönen avser.

#### *Genomsnittlig månadslön, definitiv*

Efter tolv månader fastställs den definitiva månadslönen. I den definitiva månadslönen ingår retroaktiva betalningar som betalats ut upp till ett år efter den månad som den preliminära månadslönen är beräknad för.

### **1.1.3 Statistiska mått**

De statistiska mått som används i redovisningen är genomsnittlig månadslön, samt summor av antal arbetade timmar och antal hel- och deltidsanställda. Genomsnittlig månadslön, preliminär, definieras enligt följande:

$$\bar{M} = \frac{\sum W_k}{\sum Q_k}$$

Där:

$\bar{M}$  = Genomsnittlig månadslön, preliminär

$W_k$  = Teoretisk lönesumma, månadsavlönade för landsting k

$Q_k$  = Antal årsarbetare, månadsavlönade för landsting k

För genomsnittlig månadslön, antal arbetade timmar samt för antal hel- och deltidsanställda redovisas även förändringen gentemot motsvarande månad föregående år.

### **1.1.4 Redovisningsgrupper**

I det Statistiska Meddelandet AM 49 redovisas genomsnittlig månadslön, antal anställda och arbetade timmar för anställda som följer kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser. Genomsnittlig månadslön och antal anställda redovisas enbart för månadsavlönade. Antal arbetade timmar redovisas uppdelad på anställningsformerna månads- och timavlönade.

### **1.1.5 Referenstider**

Referenstiden är en kalendermånad. Statistiken samlas in den 25:e i månaden efter undersökningsmånaden. Antalsuppgifter avseende månadsanställda avser den 15:e i mät månaden.

### **1.2. Fullständighet**

Inte aktuellt.

## **B.2 Tillförlitlighet**

### **2.1 Tillförlitlighet totalt**

Svarsfrekvensen för 2004, 2005 och 2006 var 100 %. För variabeln arbetade timmar har dock partiell imputering gjorts för några få landsting som har haft problem med att få fram rimliga uppgifter.

### **2.2 Osäkerhetskällor**

#### **2.2.1 Urval**

Undersökningen är en totalundersökning.

#### **2.2.2 Ramtäckning**

Täckningsfel uppstår då rampopulationen inte överensstämmer med målpopulationen.

*Övertäckning* utgörs av anställda som inte tillhör målpopulationen och som ändå kommit med i undersökningen. Viss övertäckning kan förekomma avseende timanställda som slutat och ännu inte rensats ut ur lönesystemen, samt anställda som slutat och får retroaktiv lön i efterhand. Ingen känd övertäckning förekommer.

*Undertäckningen* utgörs av nyanställda personer som ej hunnit bli registrerade i löneregistren. Undertäckningsobjekt går i regel inte att identifiera.

#### **2.2.3 Mätning**

Underlaget till statistiken lämnas in via rapport eller blankett (se Bilaga).

Timavlönade räknas som timanställda om de finns med i aktuell månads lönekörning, vilket i sig inte behöver innebära att lön för arbetad tid utbetalats. Det kan exempelvis vara en justering eller utbetalning av semesterersättning.

Timavlönade som arbetade månaden innan referensmånaden redovisas sålunda i undersökningen för referensmånaden, eftersom lönen betalas ut månaden efter den de arbetat. På motsvarande sätt kommer inte de timavlönade med, som har arbetat under undersökningsmånaden, förrän följande månads redovisning.

#### **2.2.4 Svartsbortfall**

Bortfall utgörs av landsting från vilka mätvärden saknas helt eller delvis/partiellt. För Landsting som utgör bortfall imputeras uppgifter med hjälp av mätvärden från den årliga strukturstatistiken eller med hjälp av tidigare lämnade uppgifter. Inget bortfall har förekommit under perioden 2004-2006

#### **2.2.5 Bearbetning**

Uppgifter som kommer in registreras för att därefter granskas på landstingsnivå. Variabeln genomsnittlig månadslön som är total överenskommen månadslön dividerad med totalt antal årsarbetare, jämförs mot föregående månads värde samt mot mönstret för tidsserien från föregående år. Variabeln arbetade timmar granskas med hjälp av kvoten totalt arbetade timmar dividerad med totalt antal



årsarbetare. En jämförelse av kvoten mot tidigare inrapporterad värden genomförs. Variabeln antalet anställda jämförs även den mot tidigare lämnade uppgifter.

Vid större avvikelser gentemot uppgifter från tidigare perioder kontaktas uppgiftslämnare för frågor eller rättning. Om ingen rättning kan göras av värden som bedöms som orimliga görs partiell/delvis imputering med hjälp av uppgifter från den årliga strukturstatistiken eller med hjälp av tidigare lämnade uppgifter. Dubblettkontroller görs för att undvika dubbelräkningar. Granskningen görs helt och hållet av SCB.

### **2.2.6 Modellantaganden**

Inte aktuellt.

### **2.3 Redovisning av osäkerhetsmått**

Inga osäkerhetsmått redovisas.

## **B.3 Aktualitet**

### **3.1 Frekvens**

Undersökningen genomförs varje månad och resultat presenteras månatligen.

### **3.2 Framställningstid**

Statistiken har en framställningstid på två månader.

### **3.3 Punktlighet**

Publicering sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik.

## **B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet**

### **4.1 Jämförbarhet över tiden**

Den 1 januari 1999 tog SCB över produktionsansvaret från dåvarande Landstingsförbundet för denna undersökning. Att konjunkturstatistiken sedan dess avser samtliga landsting samt att skillnader i imputeringsförfaranden etc. kan finnas, gör att jämförelser bakåt i tiden måste tolkas med stor försiktighet.

En stor populationsförändring skedde januari 2001, då bolagiserade delar inom landstingssektorn överfördes till den privata sektorns statistik.

### **4.2 Jämförbarhet mellan grupper**

SCB presenterar också strukturstatistik för landstingskommunal sektor. Denna statistik är individbaserad och redovisas mer detaljerat än konjunkturstatistiken. Vid jämförelser av variabler måste man vara uppmärksam på att definitionerna skiljer sig åt, exempelvis definieras månadslönebegreppet olika.

SCB producerar även konjunkturstatistik över löner för den statliga, primärkommunala och privata sektorn. För kommuner och landsting utgår man endast från överenskommen fast kontant lön då man räknar fram genomsnittlig månadslön. I övriga sektorer ingår rörliga tillägg i den genomsnittliga månads-

lönen.

Arbetskraftsundersökningarna ger statistik över sysselsättningen för hela arbetsmarknaden

#### **4.3 Samanvändbarhet med annan statistik**

Undersökningen ger tillsammans med KPI (konsumentprisindex) underlag för löneförhandlingar.

#### **B.5 Tillgänglighet och förståelighet**

##### **5.1 Spridningsformer**

Undersökningen presenteras huvudsakligen i det statistiska meddelandet AM 49. Det är endast ett begränsat antal variabler, av de som samlas in, som presenteras i SM:et. Utöver detta görs sammanställningar för olika intressenter exempelvis Konjunkturinstitutet och Riksbanken.

Det statistiska meddelandet går att nå via SCB:s webbplats, [www.scb.se](http://www.scb.se). På SCB:s webbplats presenteras resultaten även månatligen kortfattat i ett pressmeddelande tillsammans med resultaten från övriga sektorskonjunkturundersökningar. Den genomsnittliga månadslönen går även att hämta från Sveriges statistiska databaser.

##### **5.2 Presentation**

Statistiken presenteras i huvudsak i ett statistiskt meddelande med tabeller och förklarande text.

##### **5.3 Dokumentation**

Konjunkturstatistik, löner för landsting (KLL) är dokumenterad i SCBDOK som finns tillgänglig via SCB:s webbplats.

##### **5.4 Tillgång till primärmaterial**

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning.

##### **5.5 Upplysningstjänster**

Vid frågor om statistiken kontaktas SCB:

Linda Karbing,

telefon 019 - 17 66 49,

e-post: [fornamn.efternamn@scb.se](mailto:fornamn.efternamn@scb.se)

vid Enheten för löne- och arbetskostnadsstatistik, SCB, 701 89 Örebro.

## **Bilaga**

Konjunkturstatistik löner och sysselsättning för  
Landstingskommunal sektor

Svar senast:

Sekretesskydd enl sekreteslagen,  
SFS 1980:100  
Uppgiftplikt enl statistiklagen,  
SFS 2001:99 och SCB-FS 2001:6

Avser:

Blanketten skickas till:  
SCB DFO/OU  
Andrea Kedves  
701 89 ÖREBRO

	Anställda exkl BEA	Anställda enl BEA
Utbetald lönesumma (inkl retro), månadsavl.		
Utbetald lönesumma (inkl retro), timavl.		
Teoretisk lönesumma, månadsavlönade		
Teoretisk lönesumma, timavlönade		
Arbetade timmar, månadsavlönade		
Arbetade timmar, timavlönade		
Antal årsarbetare, månadsavlönade		
Antal årsarbetare, timavlönade		
Heltidsanställda		
Delidsanställda		
Timanställda		

Har inga retroaktiva löneutbetalningar denna månad



Blankettutgivare  
**Statistiska centralbyrån**  
Statistics Sweden  
Avdelningen för näringsliv  
och arbetsmarknad

Postadress                      Telefon                      Telefax  
701 89 Örebro                019 - 17 60 00            019-17 70 82